

SORØ
KOMMUNE

*Tillæg til
miljøgodkendelse
af svinebruget på
Sorøvej 24, Stenlille*

udvidelse fra 174,62 DE til 213,75 DE.

§ 11

Lov nr. 1572 af
20. december 2006
om miljøgodkendelse
mv. af husdyrbrug

Dato for gyldighed
30. marts 2020

Teknik, Miljø og Drift
Rådhusvej 8
4180 Sorø
Telefon 57 87 60 00
teknik-miljoe@soroe.dk
www.soroe.dk

Sagsnummer: 09.17.21-P19-3-19

Indholdsfortegnelse

1.	Tillæggets omfang	3
1.1.	Resumé	3
1.2.	Offentlighed	3
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed.....	4
1.5.	Revurdering	4
1.6.	Tillæggets indhold og vurderinger	5
2.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	5
2.1.	Nye og eksisterende anlæg på ejendommen	5
3.	Husdyrholdet og produktionsforhold.....	6
3.1.	Husdyrholdet og staldanlæg.....	6
3.2.	Fodring	7
3.3.	Øvrige produktionsforhold	8
3.4.	Driftsforstyrrelser eller uheld	9
4.	Gødningstyper og -håndtering.....	9
4.1.	Husdyrgødning	9
4.2.	Fosforindhold i husdyrgødningen	10
4.3.	Staldteknologi - Gyllekøling.....	10
5.	Gener fra husdyrbrugets anlæg.....	11
5.1.	Lugt.....	11
5.2.	Fluer og skadedyr	13
5.3.	Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner	13
5.4.	Transport	14
6.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	14
6.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	14
6.2.	Udbringningsarealer.....	15
7.	Egenkontrol, management og alternative løsninger	16
7.1.	Management og egenkontrol.....	16
7.2.	Alternative løsninger	17
8.	Bilag.....	18
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	18
Bilag 2.	Anlægstegning med nr. på bygningsafsniit og lagre	20
Bilag 3.	OML resultater ved en normalfordeling af afkast hen over tagfladen	21
Bilag 4.	OML resultater for fire samlede afkast ved den sydlige gavl.....	29
Bilag 5.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder.....	37
Bilag 6.	Oversigt over vilkår	43

1. TILLÆGGETS OMFANG

1.1. Resumé

Joachim Clausen, Sorøvej 24, 4295 Stenlille har ansøgt om et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse fra 15. maj 2008. Tillægget gør det muligt at udvide produktionen af svin fra 174,62 DE til 213,75 DE¹ svin.

Der opføres ingen nye staldafsnit/opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen.

Den ansøgte bedrift drives under CVR nr. 36 36 47 93. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger og vilkår, der fremgår af den eksisterende miljøgodkendelse af 15. maj 2008, og med de ændringer, der fremgår af dette tillægs vilkår.

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse er indsendt til Sorø Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 05.05.2017. Tillægget lægger sig til den eksisterende miljøgodkendelse til 174,62 DE fra 15. maj 2008 stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet den 24. oktober 2012. Sorø Kommune meddelte 1. september 2017 tillæg til miljøgodkendelsen. Dette tillæg blev imidlertid ophævet og hjemvist til fornyet behandling af Miljø og Fødevareklagenævnet den 10. juli 2019. Opdateret ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse er indsendt til Sorø Kommune den 9. august 2019.

Sorø Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de på ansøgningstidspunktets gældende regler². Tillægsgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Husdyrholdets sammensætning og staldsystemer (*vilkår 3.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 3.2.1. & 3.2.2.*)
- Forskrift for olie og kemikalier (*vilkår 3.3.1.*)
- Indretning af vandinstallationer (*vilkår 3.3.2.*)
- Dokumentation af køleeffekt ved evt. udskiftning af varmepumpe (*vilkår 4.3.1.*)
- Samling af afkast fra slagtesvinestalden (*vilkår 5.1.1.*)
- Periodevis registrering af gylleudslusning (*vilkår 5.1.2.*)
- Logbog for egenkontrol (*vilkår 7.1.1.*)

Nogle af vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet i afsnit 7.1.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i denne godkendelse.

1.2. Offentlighed

Orientering om udkast til tillæg til miljøgodkendelse blev den 28.01.2020 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen og ansøger selv. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger.

Der indkom bemærkninger fra fire omboende. Bemærkningerne omhandlede lugt- og støjgener samt gener i form af algervækst som følge af ammoniak fra husdyrbruget. Bemærkninger gav ikke anledning til justeringer af projektet.

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen - Bek. nr. 865 af 15.11.2016 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v..

² Lov 256 af 21.03.2017 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1.189 af 27.09.2016.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan klage³ over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen skal være modtaget senest 27.04.2020 kl. 23.59.

Klageportalen findes på www.naevneneshus.dk. Du logger på med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på www.naevneneshus.dk. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen kan udnyttes på egen risiko, hvis der klages over den. Det er dog under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan i særlige tilfælde afgøre, at afgørelsen ikke kan udnyttes før klagen er behandlet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre eller ophæve kommunens afgørelse på baggrund af en klage.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort jf. husdyrbruglovens § 90.

Der er til enhver tid aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.4. Gyldighed

Dette tillæg til godkendelse bortfalder, hvis ikke afgørelsen er udnyttet inden 6 år efter at den er meddelt. Hvis dyreholdet ikke er fuldt udvidet inden fristens udløb, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke er udnyttet⁴.

1.5. Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skulle i henhold til husdyrgodkendelsesloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra Natur og Miljøklagenævnets stadfæstelse af afgørelsen den 24.10.2012, hvilket vil sige efteråret 2020, og revurdering af dette tillæg til miljøgodkendelsen skulle påbegyndes 2028.

Ved lov om ændring af bl.a. lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug⁵ er det imidlertid vedtaget at, fra den 01.08.2017 skal husdyrbrug, der er godkendt efter § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, alene revurderes, såfremt husdyrbruget ikke lever op til krav om totaldeposition for ammoniak efter §§ 25 og 26⁶, og revurderingen omfatter alene dette forhold.

Produktionen på Sorøvej 24 er godkendt efter § 11, Kommunen skal således træffe afgørelse om, hvorvidt godkendelsen skal tages op til revurdering, eller om kravet om revurdering kan frafalde, jf. krav om totaldeposition for ammoniak.

Det er Sorø Kommunes vurdering, at kravet om revurdering jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39 stk. 2 kan frafalde, fordi bedriftens totale afsætning af ammoniak på nærliggende, særlige naturområder ligger under bekendtgørelsens grænser (se i øvrigt afsnit 6.1 og bilag 5).

Hermed bortfalder vilkår 3 vedr. revurdering i ejendommens godkendelse af 15.05.2008.

³ Lovbek. nr. 1.020 af 06.07.2018 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. kap. 7.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1261 af 29.11.2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug kap. 19

⁵ Lov nr. 204 af 28.02.2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love § 10 stk. 10.

⁶ Bekendtgørelse nr. 916 af 23.06.2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

1.6. Tillæggets indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 7.1.

Dette tillæg knytter sig til den eksisterende miljøgodkendelse af 15. maj 2008. Kommunen skal derfor som udgangspunkt kun vurdere de ændringer og tilføjelser, der ansøges om i forbindelse med tillægget. Vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse er således stadig gældende, med de ændringer, der eventuelt fremgår af dette tillæg.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi (Best Available Tecnology).

BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom.

Der skal redegøres for BAT på følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1. Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Der skal ikke opføres nye bygninger/anlæg. Den ansøgte udvidelse finder sted i de eksisterende stalde. Den større mængde husdyrgødning, er der plads til i den eksisterende gyllebeholder samt en lejet tank på Ostrupvej 13A, Stenlille.

1. Slagtesvin
2. Søer og smågrise
3. Lade
4. Kontor
5. Oletank
6. Affaldscontainer
7. Døde dyr
8. Fodersiloer
9. Ventilationsafkast
10. Gyllebeholder G1

Anlægstegning

I sostalden ændres lejearealet fra dybstrøelse og delvis spaltegulv til strøet leje og delvis spaltegulv. Dette er ikke en godkendelsespligtig ændring, der ikke sker en ændring af gyllekummerne og overfladearealet af gyllekummer. Der sker alene det, at det faste areal ændres fra at have en dybstrøelsesmåtte til at have strøet leje. Dette indebærer, at der støbes et ekstra lag beton på det faste gulv, for ikke at have en højdeforskel fra det faste gulv til spaltearealet. Der sker således ingen ændringer af staldsystemet i de eksisterende stalde.

I husdyrbrugets eksisterende miljøgodkendelse fra 2008 har Sorø kommune givet dispensation for afstandskravet til naboskel (daværende husdyrlov § 8). Kommune gav i 2008 dispensation til at den (dengang) nye slagtesvinestald kunne opføres med 15 meter til naboskel mod nord og 19 m til naboskel mod øst. Lovkravet var 30 meter jf. § 8 i husdyrloven.

Kommunen begrundede dengang sin dispensation med at *"det ikke vil give væsentlige problemer i forhold til naboer, da der på den anden side af naboskellet ligger marker, og fordi anden lovgivning forhindrer, at der kan bygges i nærheden af skel på naboarealerne. Dispensationen begrundes desuden i, at kravet til placeringen af ventilationsafkastet i det sydøstlige hjørne af bygningen mindsker eventuelle lugtgener udover lovkravet. Herudover ligger nabobeboelserne nord for stalden og den fremherskende vindretning er fra vest. Dog vil der blive forøgede lugtgener i naboskel mod øst, da afkastet skal føres ud her, men kommunen vurderer, at dette ikke vil skabe problemer, da nærmeste bolig i denne retning ligger relativt langt væk."*

Slagtesvinestalden er imidlertid opført med ca. 13 meter til naboskel mod nord og ca. 15 meter til naboskel mod øst. Kommune vurderer derfor i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelsen denne uoverensstemmelse med daværende dispensation. Kommunen vurderer, at der ikke er tale om en væsentlig forskel og, at det ikke vil være proportionalt at påbyde ejer at ændre i bygningens udformning. Samtidig er det ikke Sorø Kommunes vurdering, at den oprindelige miljøgodkendelse ville være blevet afslået eller være blevet givet på andre vilkår, hvis der oprindeligt var søgt om 13/15 meter frem for 15/19 meter til skel.

Kommunen giver derfor dispensation til slagtesvinestaldens placering nærmere naboskel end afstandskrav i husdyrlovens § 8 stk. 1 pkt. 7.

Da der ikke opføres nye bygninger eller anlæg i forbindelse med projektet, har kommunen ikke foretaget nogen yderligere vurdering af byggeriets påvirkning af landskabet, eventuelle fredninger og beskyttelseslinjer og eventuelle retningslinjer i kommuneplanen.

3. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

3.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

3.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt/aldersgrænser	Antal Årsdyr	Antal stipladser	DE
Årssøer, farestald, Kassestier, delvist spaltegulv	2		200	60	13,67
Årssøer, løbe- drægtighedsstald, Løsgående, delvist spaltegulv	2		200	140	31,90
Smågrise Toklimastald, delvist spaltegulv	2	7,3 – 31	7.000	1.080	32,16
Slagtesvin, Delvis spaltegulv 50 – 75 % fast gulv	1	31 - 114	4.700	1.175	136,02
Dyreenheder i alt					213,75

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den nedenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for alle eksisterende staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

I forbindelse med ejendommens miljøgodkendelse i 2008 har Natur- og Miljøklagenævnet (NMKN) ved deres sagsbehandling i 2012 vurderet BAT-niveauet for det samlede anlæg og stillet vilkår til gyllekøling i slagtesvinestalden.

I ansøgningssystemet er der således for både so-/smågrisestalden og for slagtesvinestalden angivet, at BAT-niveau er fastsat i tidligere afgørelse. Effekten af gyllekølingen samt det antal driftstimer, der lå til grund for den oprindelige ansøgning, er derfor videreført i nærværende tillægs ansøgningsskema. Herved opnås en ammoniakfordampning på 2.209 kg fra stald og lagere, der således er lig med det samlede vejledende ammoniaktab fra anlægget.

Kommunen vurderer dermed, at der ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning. I denne vurdering er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

3.2. Fodring

Vilkår:

3.2.1. Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

3.2.2. Den totale mængde fosfor (P) ab dyr pr. år beregnet som Kg P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end **3.117 kg P** pr. år.

"Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	4.700
Indgangsvægt, kg	31
Afgangsvægt, kg	114
FESv pr. kg tilvækst	2,84
Gram fosfor pr. FESv	4,75
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,66

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Indholdet af zink i danske landbrugsjorde, der har fået husdyrgødning fra svin, er steget de senere år. For højt zinkniveau kan være til skade for faunaen i jordbunden. Anvendelsen af zink i smågriseproduktionen er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 33 og vurderes således ikke i dette tillæg til miljøgodkendelse.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræs og slagtesvins fosforudskillelse.

Vilkår vedr. fytasetilsætning og fasefodring fastholder forudsætningerne for denne BAT-vurdering vedrørende fodring.

Vilkår vedrørende indhold af fosfor i foderet til slagtesvin er stillet af hensyn til fosfortilførslen til udspretningsarealerne, se under afsnit 4.2. *Fosforindhold i husdyrgødning*.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

3.3. Øvrige produktionsforhold

Vilkår:

3.3.1. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.

3.3.2. Vandinstallationerne til landbrugsproduktionen skal indrettes efter anvisningerne i DS/EN1717 om tilbagestrømningssikring, jævnfør – Rørcenteranvisning 015. Tilbagestrømningssikringen skal efterses af en særlig sagkyndig med højst 12 måneders interval.

Drikkenipler er placeret over trug, så spild undgås. Drikkevandssystemet kontrolleres jævnligt for brud og utætte drikkenipler. Vandforbruget opgøres, og monitoreres løbende for at forebygge spild og undgå at ødelagte vandrør ikke opdages.

Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise, staldene sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.

I forbindelse med ansøgningen er der derudover indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkluder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i Bilag 1.

Der er stillet vilkår om, at kommunens forskrift for opbevaring olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand. Vilkåret

erstatte de to vilkår vedr. opbevaring af olie og farligt affald i den eksisterende miljøgodkendelse.

Stalde medfører risiko for forurening af vandet med mikroorganismer og virus. Vandinstallationen i staldene skal derfor være udført med tilbagestrømningssikring kategori 5 efter DS/EN1717, jævnfør Rørcenteranvisning 015, således at der ikke kan ske forurening af drikkevandsinstallationerne på ejendommen eller vandværket på ejendommen. Eftersyn af tilbageløbssikringen skal dokumenteres i egenkontrollen. Den VVS ansvarlig skal anmelde etablering af tilbageløbssikring til den almene vandforsyning som ejendommen er tilsluttet.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning.

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer, at det ansøgte lever op til kravet om BAT.

3.4. Driftsforstyrrelser eller uheld

Bedriften har krav om beredskabsplan i den eksisterende miljøgodkendelse. Beredskabsplanen beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v..

I henhold til BREF (2003) er det BAT at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Kommunen vurderer, at med det gældende vilkår om, at der skal findes en opdateret beredskabsplan på ejendommen, lever det ansøgte op til kravet om BAT.

4. GØDNINGSTYPER OG -HÅNDTERING

4.1. Husdyrgødning

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er svinegylle. Der produceres i alt på ejendommen i følge den indsendte kapacitetserklæring 5.055 tons gylle pr. år. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 2.690 m³, hvilket svarer til 6 måneders opbevaring.

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Perstrup gyllebeholder	G1	1998	1.140	Flydelag
Lejet Mulebytank, Ostrupvej 13A	G2	1994	1.300	Flydelag
Kanaler og fortank	*	*	250	*
I alt			2.690	

Placeringen af gyllebeholderen på ejendommen fremgår af oversigtstegningen i Bilag 2.

De generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen betyder at beholder G1, grundet den sønære beliggenhed, er omfattet af krav om alarmsystem som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen. Beholderen er udstyret med et sådant system.

Alle tanke opfylder husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 5/10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderen skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang

årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

4.2. Fosforindhold i husdyrgødningen

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov. Ved en fortsat op-hobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges. Miljøstyrelsen har i sin vejledning om emissionsgrænseværdier fastlagt, hvor langt man kan nå ned i kg P/DE ved hjælp af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Denne grænse for de enkelte husdyrgrupper fremgår af kolonnen Kg P/DE i tabellen nedenfor. Tabellen viser desuden, hvor stort fosforindholdet i alt må være i husdyrgødningen i den ansøgte produktion (BAT-niveauet):

	Antal DE	Kg P/DE	Kg P
Søer	45,57	23,9	1.089
Smågrise	32,16	29,2	939
Slagtesvin	136,02	22,3	3.033
Fosforindholdet i husdyrgødning må maksimalt være i alt			5.061

Det tiltag, der er fastlagt i fodervilkår 3.2.2. i afsnit 3.2., har en reducerende effekt på indholdet af fosfor i husdyrgødningen. Miljøstyrelsens ansøgningsssystem har beregnet, at der - med det nævnte tiltag - vil være et indhold på i alt 5.035 kg P i husdyrgødningen. BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Kommunen vurderer, at projektet lever op til BAT-kravet hvad angår fosforindholdet i husdyrgødningen.

4.3. Staldteknologi - Gyllekøling

Vilkår:

4.3.1. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

I miljøgodkendelsen fra 2008 er gyllekøling anvendt som virkemiddel til at sænke fordampningen af ammoniak fra husdyrbrugets slagtesvinestald. I ansøgningen om dette tillæg til miljøgodkendelsen fastholdes gyllekølingen som virkemiddel og vilkårene videreføres uændret. Der tilføjes med dette tillæg, i overensstemmelse med miljøstyrelsens vilkårsforslag på teknologilisten, vilkår om, at der ved udskiftning af anlæggets varmepumpe, skal indsendes dokumentation for den nye pumpe's køleeffekt, før den tages i brug. Dette for at sikre, at køleeffekten til en hver tid er tilstrækkelig.

5. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

5.1. Lugt

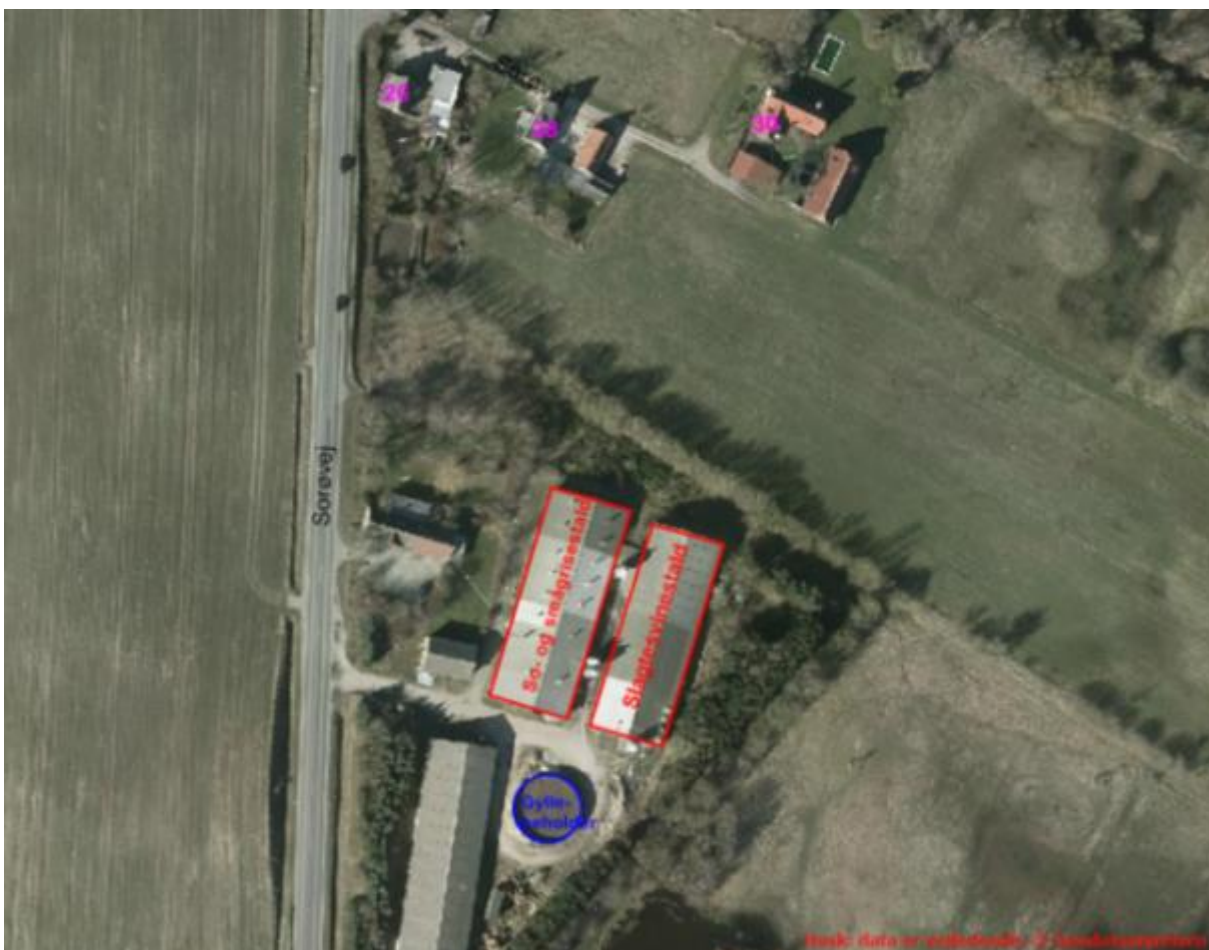
Vilkår:

- 5.1.1. Al luft fra slagtesvinestalden skal føres ud gennem fire afkast. Disse afkast må maksimalt placeres 15 meter fra den sydlige gavl på bygningen.
- 5.1.2. Tilsynsmyndigheden kan for perioder bestemme at tidspunkter for udslusning af gylle fra alle staldanlæg på ejendommen skal registreres i egenkontrollen.

Krav til lugtgene afhænger af, hvilken type bebyggelse der er tale om. I miljøstyrelsens ansøgningssystem er der derfor beregnet teoretisk geneafstand for tre bebyggelsestyper: byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkeltbeboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt. Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides. Lugt-geneafstandene er beregnet for fuld besætning og alle stalde indgår i beregningen.

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægnet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum.

Nærmeste byzone er Stenlille, der er beliggende ca. 2,2 km nord for anlægget, nærmeste samlet bebyggelse i landzone er en samling af huse langs Veddevej umiddelbart syd for Munke Bjergbyvej ca. 2 km vest for anlægget. Nærmeste enkelt boliger i landzone (uden landbrugspligt) er Sorøvej 26, 28 og 30. Nærmeste enkelt boliger i landzone ses på kortet nedenfor.

Afstanden til nærmeste enkelt boliger

Kommunen har i ansøgningssystemet konstateret, at lugtgenæafstandene ikke overstiger gennemsnitsafstande til samlet bebyggelse og byzone, dermed er lugtgenekravet overholdt til disse to områdetyper.

For nærmeste naboer (Sorøvej 28 og Sorøvej 30) er genæafstanden større end den faktiske gennemsnitsafstand, og det betyder at lugtgenekravet ikke overholdes til disse ejendomme.

Lugtmodellen i miljøstyrelsens ansøgningssystem er en forenklet OML-beregning (Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller), hvor beregningerne tager udgangspunkt i standardiserede forhold.

Hvis ventilationsforholdene på det ansøgte husdyrbrug afviger væsentligt fra almindelige ventilationsforhold, kan ansøger i stedet foretage en egentlig konkret OML-beregning, hvor der indtastes bl.a. konkrete oplysninger om afkastenes placering, ventilationsydelse, mm. Det er derfor muligt at præcisere beregningen af, om lugtgenekriteriet ved f.eks. en nabo er overholdt ved at foretage en konkret OML-beregning.

Afkastene fra ventilationen på slagtesvinestalden er ikke jævnt fordelt hen over tagfladen, som på traditionelle stalde, men derimod samlet i fire tætsiddende afkast i staldens sydøstlige hjørne. Der er således anledning til at formode, at ventilationsforholdene afviger så meget fra en traditionel stald, at en OML-beregning kan anvendes.

For at dokumentere, at der med denne løsning er tale om afvigende ventilationsforhold, har ansøger lavet to OML-beregninger:

- En beregning ud fra normalfordeling af 10 ventilationssskorstene med miljøkors.
- En beregning ud fra 4 ventilationsafkast placeret i staldens syd-østlige hjørne som realiseret.

Beregningerne ses i bilag 3 og 4. Resultaterne viser, at ved en normalfordeling af ventilationsafkast hen over tagfalden overholdes lugtgenæafstandene ikke - uanset at der er miljøkors i ventilationsafkastene (bilag 3). Mens når afgangsluften er samlet i fire afkast i staldens sydøstlige hjørne kan genekriterierne overholdes (bilag 4). I den første beregning er lugtgenen 17 OU ved nærmeste nabo, og i den anden beregning er lugtgenen 13 OU.

Det er på denne baggrund kommunens vurdering, at der ved det fremsendte er godtgjort, at lugtspredning ved de samlede afkast ændres væsentligt i forhold til almindelige ventilationsforhold. Det er således kommunens vurdering, at en OML-beregning kan anvendes til at dokumentere, hvorvidt lugtgenekriterierne er overholdt ved de nærmeste naboer.

Kommunen har gennemgået ansøgers OML-beregninger og vurderer at forudsætningerne for beregningerne er korrekte. OML-beregningerne viser som nævnt ovenfor, at med de fire samlede afkast i slagtesvinestaldens sydøstlige ende overholdes lugtgenæafstanden til nærmeste naboer.

På baggrund af det ovenstående vurderer kommunen, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige lugtgener i forhold til omkringboende, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelsen af lugtende stoffer minimeres. De vejledende genæafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne". På baggrund heraf er der i eksisterende miljøgodkendelse vilkår (14.1) vedrørende renholdelse af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på anden ejendom.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

I miljøgodkendelse fra 2008 er der stillet vilkår (nr. 11) om at *"Al luft fra slagtesvinestalden skal føres ud gennem et centralt afkast. Det centrale afkast må maksimalt placeres 15 meter fra den sydlige gavl på bygningen"*. Ventilationsafkast er imidlertid, da stalden blev opført, samlet i 4 mindre afkast, der alle er placeret mindre end 15 meter fra den sydlige gavl på bygningen, fordi det energi- og driftsmæssigt var den mest hensigtsmæssige indretning. Det er denne placering og antal af afkast, der ligger til grund for ovenstående beregning af lugt fra ejendommen. Med dette tillæg ophæver kommune derfor vilkår 11 i miljøgodkendelsen fra 2008 og erstatter det med ovenstående vilkår 5.1.1., der er i overensstemmelse med afkastenes udformning og placering.

I miljøgodkendelse fra 2008 er der vilkår (nr. 38) om at udslusning af gylle fra den nye stald skal registreres. Det er imidlertid kommunes vurdering, at dette vilkår er utilstrækkeligt, da det kun omfatter den nye stald. Vilkår 38 ophæves derfor med dette tillæg, og i stedet stilles der et nyt vilkår om at tilsynsmyndigheden for perioder kan bestemme at tidspunkt for udslusning af gylle fra alle staldanlæg på ejendommen registreres i egenkontrollen, for at kunne vurdere om lugtgener kommer fra staldafsnit eller gyllehåndtering.

5.2. Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt, at holde stalde, lagre og andre anlæg i forsvarlig rottesikret stand. Derudover holdes i videst mulig omfang ryddeligt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, som derefter anviser bekæmpelse.

Ansøger oplyser, stalde og opbevaringsanlæg til foder regelmæssigt rengøres for at begrænse gener fra skadedyr. Foder opbevares i siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Der sørges for, at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, der opbevares overdækket, efter reglerne i bekendtgørelsen herom⁷, indtil de bliver afhentet. Der er fast aftale med firma om bekæmpelse af fluer. Bekæmpelse af rotter foregår via fast aftale med Mortalin.

Kommunen vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

5.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

De væsentligste stationære støjklager fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, gyllepumper, foderanlæg samt den daglige brug af traktor og transporter til og fra ejendommen. Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen og mellem staldafsnittene. Hovedparten af de stationære støjklager er placeret inde i bygningerne.

I forbindelse med støjklager har kommunen i 2018 foretaget en vejledende støjmåling af støj fra ventilationsanlæg samt traktor. Denne måling viste ikke tegn på væsentlige støjgener, og der blev ikke givet påbud om akkrediterede målinger.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra staldanlæg, hvor der er tændt lys om aftenen.

⁷ Bek. 558 af 01-06-2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

5.4. Transport

I tillægget til miljøgodkendelse skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foderstoffer og afhentning af smågrise og slagtesvin samt gylletransporter sker i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning kan ske aften og nat i forårsperioden.

Transport af korn og halm sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat. I forbindelse med høst af grovfoder, kan kørsel ligeledes finde sted aften og nat.

Kommunen vurderer, kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af Bilag 1.

6. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

6.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 30 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser og ændringer over en 8 årig periode⁸. Husdyrbruget har dog ikke udvidet inden for de seneste 8 år, idet miljøgodkendelsen til seneste udvidelse er fra maj 2008. Derfor skal kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak tage udgangspunkt i den miljøgodkendte drift fra 2008.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 1.886 kg N/år i nudrift og 2.209 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 323 kg N/år.

I nærheden af husdyrbruget er der ingen Natura 2000 områder (kategori 1-natur), eller naturområder omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (kategori 2-natur) men flere mindre søer, overdrev og moser beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven, samt ammoniakfølsom skov (kategori 3-natur).

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i 4 udvalgte naturpunkter i Sorø Kommune er beregnet til 0,0-0,8 kg N/ha per år, hvilket er under afskæringskriteriet på 1,0 kg.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- Ikke vil påvirke naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur)
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 2-natur) eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur)
- Ikke vil påvirke yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV

⁸ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

7. EGENKONTROL, MANAGEMENT OG ALTERNATIVE LØSNINGER

7.1. Management og egenkontrol

Vilkår:

7.1.1. Der skal føres logbog over egenkontrol. Logbogen skal som minimum indeholde oplysning om:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Når Kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. ajourførte foderplaner og indlægssedler fra indkøbt foder samt afregninger fra slagteri eller lignende.
- Dato for eftersyn af tilbageløbssikringen i vandforsyningsanlægget.
- Tidspunkt og dato for udslusning af gylle fra alle staldanlæg på ejendommen, på forlangende fra tilsynsmyndigheden for angivne perioder.

Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

De nævnte registreringer skal opbevares i mindst 5 år. Tilsynsmyndigheden skal ved tilsyn have adgang til al den nævnte dokumentation, og tilsynsmyndigheden skal efter anmodning have tilsendt kopi af dokumentationen.

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".*
- *Bedriftens evt. medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.*
- *Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*
- *Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.*
- *Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udspredning af gylle.*
- *Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.*
- *Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.*
- *I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.*
- *Der forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand m.v.*

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT, at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødsking af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes, at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT.

7.2. Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativer i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i *kursiv*.

Generelt kunne et alternativ til den ønskede ansøgning være at fordele dyrene over flere ejendomme. Det giver imidlertid ikke mening, da der ikke skal bygges, idet dyrene kan være i eksisterende stalde.

Placeres dyreholdet over flere ejendomme vil omkostningerne til opretholdelse af driften blive uproportionalt forøget. I forvejen er produktionen af begrænset størrelse.

Udviklingen går i retningen af, at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug, der er, bliver større. Hvis landmanden ikke følger udviklingen, er det stilstand, og dette betyder for en virksomhed, at den viger pladsen for andre og større virksomheder, der følger udviklingen.

Et 0-scenarie vil også betyde, at der ikke skal udarbejdes et tillæg til miljøgodkendelse med de forbedringer i forhold til miljøet, der er forbundet hermed.

8. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Ventilation af driftsbygninger		
Bygning nr.	Overtryk/undertryk/ andet	Bemærkninger
1	Diffus ventilation	
2	Diffus ventilation	

Bemærkninger: Ventilationsafkast på slagtesvinestalden (bygning 2) er samlet i fire centrale afkast der sidder i staldens sydøstlige hjørne, længst væk fra nærmeste naboer.

Spildevand				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	483	572	Gyllebeholder	
Tagvand fra stalde	Uændret, der bygges ikke nyt		Afledes til markdræn	

Bemærkninger: Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde tilledes gyllebeholderen, men begge dele er medregnet som normalt i gødningsberegningen.

Forbrug af råvarer, energi og vand			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Varmekanon/varme til udtørring af stald	500 L	500 L	Dieseltank i maskinhus
Foder (korn, soya og mineraler)			Korn og øvrige fodermidler opbevares i siloer.
Elforbrug	95.451 kWh	107.675 kWh	
Drikke og vaskevand (inkl. drikkevandsspild)	4.330 m ³	4.770 m ³	
Andet			

Bemærkninger:

Transport til og fra ejendommen			
Transporttype	Nudrift antal/år	Ansøgt antal/år	Tidsrum
Gylletransport til udspreddning	140	140	Kan forekomme i alle lyse timer i døgnet i højsæson
Gylletransport lastvogn (40 t/læs)	32	40	Hverdage 06-18
Foder transporter	36	52	Hverdage 06-18
Udlevering af slagtesvin	46	52	Hverdage 06-18
Afhentning af døde dyr	40	52	Hverdage 06-18
Udlevering af smågrise	0	14	Hverdage 06-18
Transporter i alt	294	328	
Gennemsnitligt antal pr. dag	0,8	0,9	

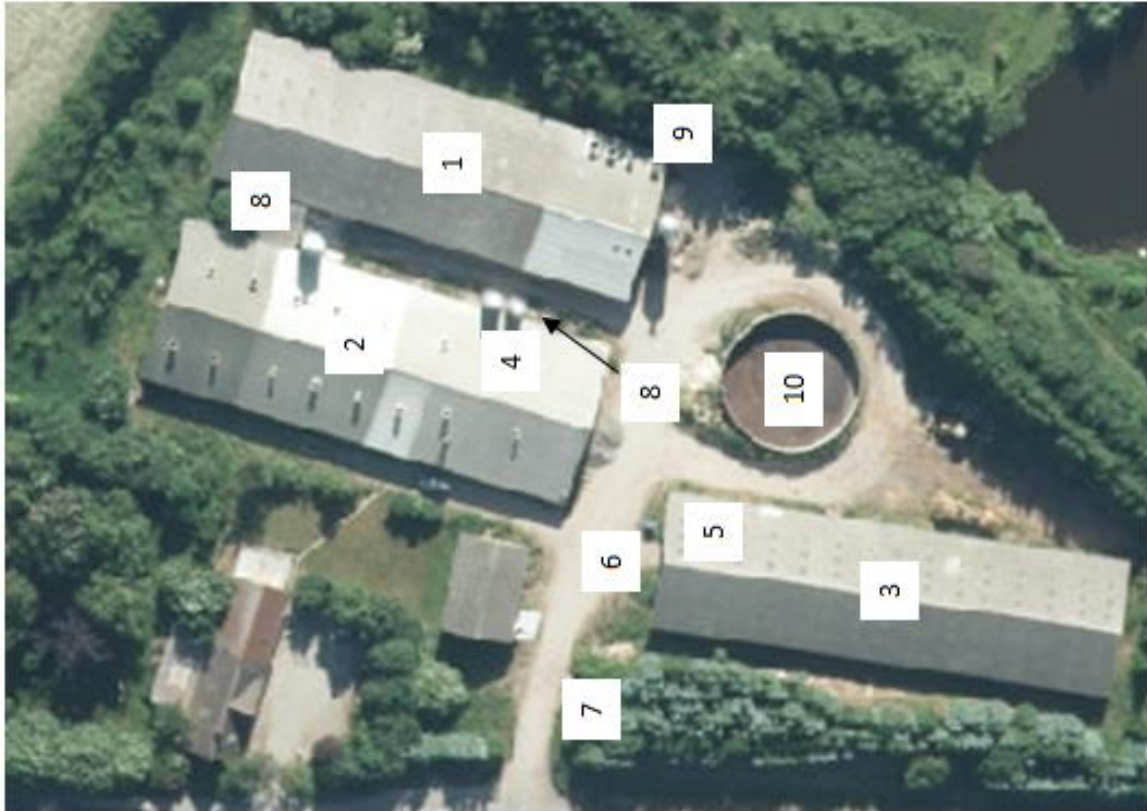
Bemærkninger: Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport indenfor normal arbejdstid.

Affald		
Affaldstype	Opbevaringssted	Bortskaffelse
Pap og papir, erhverv	Container	Marius Pedersen
Plastik, erhverv	Container	Marius Pedersen
Spildolie	Olietønder	Dansk Oliegenbrug
Spraydåser	Lade	Kommunal ordning, genbrugspl.
Jern og metal		Vestsjællands jernhandel
Klinisk risikoaffald	Indendørs i plastiktromler på kontor	Kommunal ordning, genbrugspl.
Døde dyr	Afhentningsplads vest for lade	DAKA

Støjklider			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilationsanlæg	Hele døgnet	Jævnlig inspektion og rengøring	I sydøstlige hjørne på bygning 1 Jævnt fordelt over tagfalde på bygning 2
Stalde og dyr		-	I stalde
Foderanlæg	05-22	Indendørs placering	
Daglig brug af traktor	07-19	-	-
Gylle- og kornvogne	I højsæsonerne – hele døgnet	En del gylle transporters med lastbil	-

Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Situationsplan Sorøvej 24, 4295 Stenlille

1. Slagtesvin
2. Søer og smågrise
3. Lade
4. Kontor
5. Olietank
6. Affaldscontainer
7. Døde dyr
8. Fodersiloer
9. Ventilationsafkast
10. Gyllebeholder G1

Bilag 3. OML resultater ved en normalfordeling af afkast hen over tagfladen

Sorø den 9. august 2019

Vedr.: OML beregning normal fordeling af afkast på slagtesvinestald hos Joachim Clausen, Sorøvej 24, 4295 Stenlille.

Det dokumenteres via vedhæftede OML-beregning (beregning 1), at lugtgenekriterierne til nærmeste nabo IKKE er overholdt, når der er "normal" antal og fordeling af afkast på den østlige stald.

I OML-beregningen er følgende parametre valgt:

- Oplandsruhed er sat til 0,1. Dette begrundes med det eksisterende læhegn, der er omkring staldene og Sorøvej 26.
- Ventilationshastighed for slagtesvin er valgt til 100 m³/h, selvom den forventede afgangsvægt vil være > 100 kg, og den derfor godt kunne være sat op til 110 eller 115 m³/h.
- Afkastdiameteren varierer mellem 60, 65 og 68 cm.
- I den østlige stald (med slagtesvin) er der regnet på et scenarie, hvor der er angivet 10 afkast (med miljøkors) jævnt fordelt på tagfladen. Afkastene ventilerer de 5 staldsektioner ligeligt fordelt.

Data til OML-beregningen er vedlagt. Lugtcentrum er i koordinaterne 32, 36 og nærmeste nabo mod nord ligger i en afstand af ca. 130 m og i en vinkel af ca. 350 grader ift. lugtcentrum.

Når denne OML-beregning sammenlignes med beregning 2, hvor der er regnet på de aktuelle 4 afkast, som er placeret længst væk fra naboen, ses det, at der er væsentlig forskel på lugtgenen hos naboen. I beregning 1 er lugtgenen 17 OU og i beregning 2 er lugtgenen 13 OU.

Hvis der er spørgsmål til OML-beregningen, er I velkomne til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Heidi Ledskov
Miljø- og Arbejdsmiljøkonsulent
Tlf.: 51 48 90 81
hsl@vkst.dk

Fulbyvej 15
4180 Sorø

Agrovej 1
4800 Nykøbing
7027 9000

www.vkst.dk

OML-oversigtsskema: Joachim Clausen, Sorøvej 24, 4295 Stenlille
– scenarie med ”normal” fordeling af 10 afkast isat miljøkors

Udarbejdet af Heidi Ledskov, VKST, august 2019

Lugtcentrum: X: 32, Y: 36.

Afstand til nabo: 130 m, vinkel: 350 grader.

OML-beregning: Joakim Clausen, Sorøvej 24, 4295 Stenlille

Afkast nr.	Dyretype	Antal Stipl.	Koord. X/Y	Evt. tekn.	Antal afkast	Lugt pr. afkast OU/s	Bygningshøjde, m	Højde, m afkast	Diame ter, cm afkast	Temp °C	Luftmængde m ³ /t Beregnet
1	Smågrise	176	18, 67		1	1.277	6,9	5,6	65	20	40 x 176 = 7.040
2		176	16, 61		1	1.277		5,6	65		40 x 176 = 7.040
3		176	14, 52		1	1.277		5,6	60		40 x 176 = 7.040
4		176	12, 47		1	1.277		5,6	60		40 x 176 = 7.040
5		176	10, 42		1	1.277		5,6	60		40 x 176 = 7.040
6		176	9, 36		1	1.277		5,6	60		40 x 176 = 7.040
7	Smågrise - sygesti	25	9, 30		1	182	6,9	6,4	60	20	40 x 25 = 1.000
8	Drægtige søer	55	6, 20		1	880	6,9	6,4	60	20	100 x 55 = 5.500
9		55	14, 17		1	880		6,0	60		100 x 55 = 5.500
10	Løbestald	30	18, 31		1	480	6,9	6,0	60	20	100 x 30 = 3.000
11	Farestald	12	20, 38		1	864	6,9	6,0	60	20	400 x 12 = 4.800
12		12	22, 43		1	864		6,0	60		400 x 12 = 4.800
13		12	24, 49		1	864		6,0	60		400 x 12 = 4.800
14		12	26, 55		1	864		6,0	60		400 x 12 = 4.800
15		12	28, 61		1	864		6,0	60		400 x 12 = 4.800
16	Slagtesvin	118	44, 53		1	2.558	6,9	6,0	68	20	100 x 118 = 11.800
17		118	40, 42		1	2.558		6,0	68		100 x 118 = 11.800
18		118	37, 31		1	2.558		6,0	68		100 x 118 = 11.800
19		118	33, 20		1	2.558		6,0	68		100 x 118 = 11.800
20		118	31, 10		1	2.558		6,0	68		100 x 118 = 11.800
21		118	51, 50		1	2.558		6,0	68		100 x 118 = 11.800
22		118	48, 39		1	2.558		6,0	68		100 x 118 = 11.800
23		118	45, 28		1	2.558		6,0	68		100 x 118 = 11.800
24		118	42, 18		1	2.558		6,0	68		100 x 118 = 11.800
25		118	39, 8		1	2.558		6,0	68		100 x 118 = 11.800

60 stipladser i farestald, 30 stipladser i løbestald, 110 stipladser i drægtighedsstald = 200 stipladser til søer

1.080 stipladser til smågrise (heraf 25 sygestier), 1.175 stipladser til slagtesvin

i afkast 16-25 er indsat miljøkørs.

Udskrevet: 2019/08/08 kl. 13:52
Date: 2019/08/08

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til VEST, Fulbyvej 15, 4180 Sørsø
C:\Users\hsl\AppData\Roaming\OML\Joschim Clausen august 2019.prj

Side 1

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.100 m

Største terrænhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 3 koncentriske cirkler

med centrum x,y: 32., 36.
og radierne (m): 125., 130., 135.

Alle terrænhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Udskrivet: 2019/08/08 kl. 13:52
 Dato: 2019/08/08

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 2

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumennemåge af røggas [normal m³/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Funktkilder.

Kildedata:

Nr ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1 1	18.	67.	0.0	5.6	20.	1.82	0.65	0.66	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
2 2	16.	61.	0.0	5.6	20.	1.82	0.65	0.66	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
3 3	14.	52.	0.0	5.6	20.	1.82	0.60	0.61	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
4 4	12.	47.	0.0	5.6	20.	1.82	0.60	0.61	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
5 5	10.	42.	0.0	5.6	20.	1.82	0.60	0.61	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
6 6	9.	36.	0.0	5.6	20.	1.82	0.60	0.61	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
7 7	9.	30.	0.0	6.4	20.	0.26	0.60	0.61	6.9	1.82E-04	0.0000	0.0000
8 8	6.	20.	0.0	6.4	20.	1.42	0.60	0.61	6.9	8.80E-04	0.0000	0.0000
9 9	14.	17.	0.0	6.0	20.	1.42	0.60	0.61	6.9	8.80E-04	0.0000	0.0000
10 10	18.	31.	0.0	6.0	20.	0.78	0.60	0.61	6.9	4.80E-04	0.0000	0.0000
11 11	20.	38.	0.0	6.0	20.	1.24	0.60	0.61	6.9	8.64E-04	0.0000	0.0000
12 12	22.	43.	0.0	6.0	20.	1.24	0.60	0.61	6.9	8.64E-04	0.0000	0.0000
13 13	24.	49.	0.0	6.0	20.	1.24	0.60	0.61	6.9	8.64E-04	0.0000	0.0000
14 14	26.	55.	0.0	6.0	20.	1.24	0.65	0.66	6.9	8.64E-04	0.0000	0.0000
15 15	28.	61.	0.0	6.0	20.	1.24	0.65	0.66	6.9	8.64E-04	0.0000	0.0000
16 16	44.	53.	0.0	6.0	20.	3.05	0.68	0.81	6.9	2.56E-03	0.0000	0.0000
17 17	40.	42.	0.0	6.0	20.	3.05	0.68	0.81	6.9	2.56E-03	0.0000	0.0000
18 18	37.	31.	0.0	6.0	20.	3.05	0.68	0.81	6.9	2.56E-03	0.0000	0.0000
19 19	33.	20.	0.0	6.0	20.	3.05	0.68	0.81	6.9	2.56E-03	0.0000	0.0000
20 20	31.	10.	0.0	6.0	20.	3.05	0.68	0.81	6.9	2.56E-03	0.0000	0.0000
21 21	51.	50.	0.0	6.0	20.	3.05	0.68	0.81	6.9	2.56E-03	0.0000	0.0000
22 22	48.	39.	0.0	6.0	20.	3.05	0.68	0.81	6.9	2.56E-03	0.0000	0.0000
23 23	45.	28.	0.0	6.0	20.	3.05	0.68	0.81	6.9	2.56E-03	0.0000	0.0000
24 24	42.	18.	0.0	6.0	20.	3.05	0.68	0.81	6.9	2.56E-03	0.0000	0.0000
25 25	39.	8.	0.0	6.0	20.	3.05	0.68	0.81	6.9	2.56E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggas hastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ³ /s
1	5.9	0.2
2	5.9	0.2
3	6.9	0.2
4	6.9	0.2
5	6.9	0.2
6	6.9	0.2
7	1.0	0.0
8	5.4	0.2
9	5.4	0.2
10	2.9	0.1
11	4.7	0.1
12	4.7	0.1
13	4.7	0.1
14	4.0	0.1
15	4.0	0.1
16	9.0	0.3
17	9.0	0.3
18	9.0	0.3
19	9.0	0.3

Udskrevet: 2019/08/08 kl. 13:52
 Dato: 2019/08/08

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 3

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ⁴ /s ³
20	9.0	0.3
21	9.0	0.3
22	9.0	0.3
23	9.0	0.3
24	9.0	0.3
25	9.0	0.3

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Udskrevet: 2019/08/08 kl. 13:52
 Dato: 2019/08/08

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Side til advarsler.

Udskrevet: 2019/08/08 kl. 13:52
 Dato: 2019/08/08

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 5

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m³)

Retning (grader)	Afstand (m)		
	125	130	135
0	17	17	16
10	17	17	16
20	18	17	17
30	18	18	17
40	18	18	17
50	18	17	16
60	17	16	16
70	18	17	17
80	18	18	17
90	19	18	18
100	18	18	17
110	17	17	16
120	18	17	17
130	16	16	15
140	17	16	16
150	17	16	16
160	17	16	16
170	18	18	17
180	18	18	17
190	16	16	15
200	16	16	15
210	15	15	14
220	16	16	15
230	17	17	16
240	17	17	16
250	18	18	17
260	18	18	17
270	18	18	17
280	18	17	17
290	18	18	17
300	19	18	18
310	18	18	17
320	18	17	17
330	19	18	18
340	19	18	17
350	17	17	16

Maksimum= 19.15 i afstand 125 m og retning 330 grader i 198209 (yyyymm)

Udskrevet: 2019/08/08 kl. 13:52
 Dato: 2019/08/08

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 6

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

Middelværdier ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Retning (grader)	Afstand (m)		
	125	130	135
0	1	1	1
10	1	1	1
20	1	1	1
30	1	1	1
40	1	1	1
50	1	1	1
60	1	1	1
70	2	1	1
80	1	1	1
90	1	1	1
100	1	1	1
110	1	1	1
120	1	1	1
130	1	1	1
140	1	1	1
150	1	0	0
160	0	0	0
170	0	0	0
180	0	0	0
190	1	0	0
200	1	1	1
210	1	1	1
220	1	1	1
230	1	1	1
240	1	1	1
250	1	1	1
260	1	1	1
270	1	1	1
280	1	1	1
290	1	1	1
300	1	1	1
310	1	1	1
320	1	1	1
330	1	1	1
340	1	1	1
350	1	1	1

Maksimum = 1.51 i afstand 125 m og retning 70 grader.

Udskrevet: 2019/08/08 kl. 13:52
 Dato: 2019/08/08

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 7

Benyttede filer.

Følgende inputfiler er benyttet i beregningerne:

Punktkilder : C:\Users\hsl\AppData\Roaming\OML\Joachim ClausenNY 6.2.2019.kld
 Meteorologi..... : C:\Program Files (x86)\OML-Multi\Anal7483LST.met
 Receptorer..... : C:\Users\hsl\AppData\Roaming\OML\Joachim ClausenNY 6.2.2019.rct
 Beregningsopsætning..... : C:\Users\hsl\AppData\Roaming\OML\Joachim ClausenNY 6.2.2019.opt

Følgende outputfil er benyttet:

Resultater : C:\Users\hsl\AppData\Roaming\OML\Joachim ClausenNY 6.2.2019.log

Beregning:

Start kl. 13:50:04 (08-08-2019)
 Slut kl. 13:51:08 (08-08-2019)

Bilag 4. OML resultater for fire samlede afkast ved den sydlige gavl

Sorø den 9. august 2019

Vedr.: OML beregning for 4 samlede afkast på slagtesvinestald hos Joachim Clausen, Sorøvej 24, 4295 Stenlille.

Det dokumenteres via vedhæftede OML-beregning (beregning 2), at lugtgenekriterierne til nærmeste nabo er overholdt, når afgangsluften fra slagtesvinestalden føres til 4 afkast placeret i staldens sydøstlige hjørne.

I OML-beregningen er følgende parametre valgt:

- Oplandsruhed er sat til 0,1. Dette begrundes med det eksisterende læhegn, der er omkring staldene og Sorøvej 26.
- Ventilationshastighed for slagtesvin er valgt til 100 m³/h, selvom den forventede afgangsvægt vil være > 100 kg, og den derfor godt kunne være sat op til 110 eller 115 m³/h.
- Afkastdiameteren varierer mellem 60, 65 og 80 cm.
- I den østlige stald (med slagtesvin) er der regnet på et scenarie, hvor der er angivet 4 afkast placeret i staldens sydøstlige hjørne (længst fra naboen). Afkastene ventilerer de 5 staldsektioner ligeligt fordelt.

Data til OML-beregningen er vedlagt. Lugtcentrum er i koordinaterne 34, 20 og nærmeste nabo mod nord ligger i en afstand af ca. 145 m og i en vinkel af ca. 350 grader ift. lugtcentrum.

Når denne OML-beregning sammenlignes med beregning 1, ses det, at der er væsentlig forskel på lugtgenen hos naboen. I beregning 1 er lugtgenen 17 OU og i beregning 2 er lugtgenen 13 OU.

Lugtgenekriterierne er overholdt.

Hvis der er spørgsmål til OML-beregningen, er I velkomne til at kontakte mig.

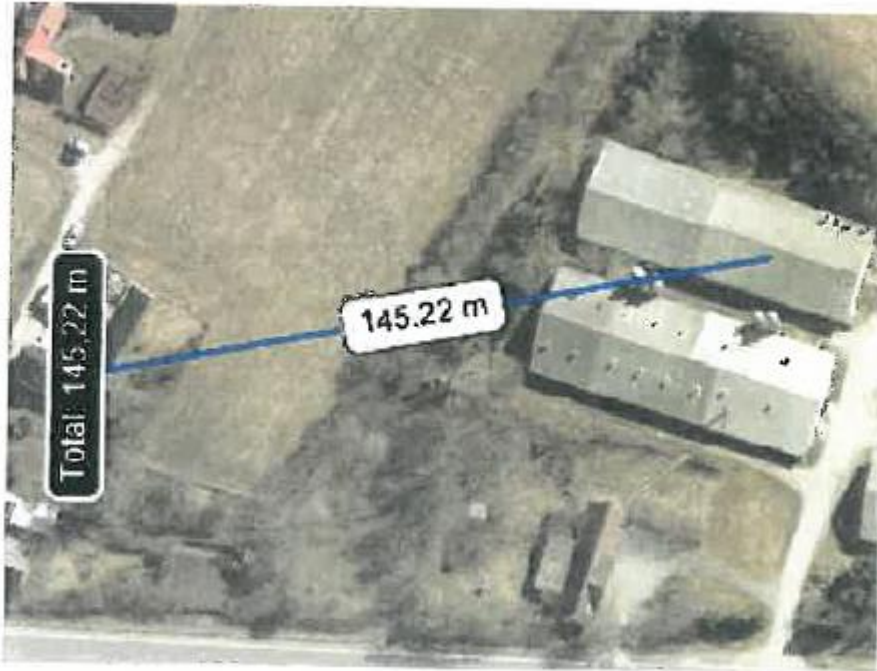
Med venlig hilsen

Heidi Ledskov
Miljø- og Arbejdsmiljøkonsulent
Tlf.: 51 48 90 81
hsi@vkst.dk

Fulbyvej 15
4180 Sorø

Agrovej 1
4800 Nykøbing
7027 9000

www.vkst.dk

Lugtcentrum: 34, 20

Afstand til nabo: 145 m, vinkel: 350 grader

OML-beregning: Joakim Clausen, Sorøvej 24, 4295 Stenlille

Afkast nr.	Dyretype	Antal Stipl.	Koord. X/Y	Evt. tekn.	Antal afkast	Lugt pr. afkast OU/s	Bygningshøjde, m	Højde, m afkast	Diameter, cm afkast	Temp °C	Luftmængde m ³ /t Beregnet
1	Smågrise	176	18, 67		1	1.277	6,9	5,6	65	20	40 x 176 = 7.040
2		176	16, 61		1	1.277		5,6	65		40 x 176 = 7.040
3		176	14, 52		1	1.277		5,6	60		40 x 176 = 7.040
4		176	12, 47		1	1.277		5,6	60		40 x 176 = 7.040
5		176	10, 42		1	1.277		5,6	60		40 x 176 = 7.040
6		176	9, 36		1	1.277		5,6	60		40 x 176 = 7.040
7	Smågrise - sygesti	25	9, 30		1	182	6,9	6,4	60	20	40 x 25 = 1.000
8	Drægtige søer	55	6, 20		1	880	6,9	6,4	60	20	100 x 55 = 5.500
9		55	14, 17		1	880		6,0	60		100 x 55 = 5.500
10	Løbestald	30	18, 31		1	480	6,9	6,0	60	20	100 x 30 = 3.000
11	Farestald	12	20, 38		1	864	6,9	6,0	60	20	400 x 12 = 4.800
12		12	22, 43		1	864		6,0	60		400 x 12 = 4.800
13		12	24, 49		1	864		6,0	60		400 x 12 = 4.800
14		12	26, 55		1	864		6,0	65		400 x 12 = 4.800
15		12	28, 61		1	864		6,0	65		400 x 12 = 4.800
16	Slagtesvin	294	42, 1	Afkast	1	6.395	6,9	4,1	80	20	100 x 294 = 29.400
17		294	43, 5	samllet	1	6.395		4,1	80		100 x 294 = 29.400
18		294	44, 7	mod	1	6.395		4,1	80		100 x 294 = 29.400
19		294	45, 10	sydøst	1	6.395		4,1	80		100 x 294 = 29.400

60 stipladser i farestald, 30 stipladser i løbestald, 110 stipladser i drægtighedsstald = 200 stipladser til søer
 1.080 stipladser til smågrise (heraf 25 sygestier), 1.175 stipladser til slagtesvin

OML-oversigtskema: Joachim Clausen, Sorøvej 24, 4295 Stenlille

Udarbejdet af Heidi Ledskov, VKST, februar 2019

Udskrevet: 2019/08/09 kl. 13:50
Dato: 2019/08/09

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til VKST, Pulbyvej 15, 4180 Sorø
C:\Users\hsl\AppData\Roaming\OML\Joachim Clausen 6.2.2019.prj

Side 1

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.100 m

Største terrænhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 3 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 34., 20.
og radierne (m): 140. 145. 150.

Alle terrænhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Udskrevet: 2019/08/09 kl. 13:50
 Dato: 2019/08/09

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 2

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m³/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Q1.....: Emission af stof nr. '1' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1	Stof 2	Stof 3
											Q1	Q2	Q3
1	1	18.	67.	0.0	5.6	20.	1.82	0.65	0.66	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
2	2	16.	61.	0.0	5.6	20.	1.82	0.65	0.66	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
3	3	14.	52.	0.0	5.6	20.	1.82	0.60	0.61	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
4	4	12.	47.	0.0	5.6	20.	1.82	0.60	0.61	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
5	5	10.	42.	0.0	5.6	20.	1.82	0.60	0.61	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
6	6	9.	36.	0.0	5.6	20.	1.82	0.60	0.61	6.9	1.28E-03	0.0000	0.0000
7	7	9.	30.	0.0	6.4	20.	0.26	0.60	0.61	6.9	1.82E-04	0.0000	0.0000
8	8	6.	20.	0.0	6.4	20.	1.42	0.60	0.61	6.9	8.80E-04	0.0000	0.0000
9	9	14.	17.	0.0	6.0	20.	1.42	0.60	0.61	6.9	8.80E-04	0.0000	0.0000
10	10	18.	31.	0.0	6.0	20.	0.78	0.60	0.61	6.9	4.80E-04	0.0000	0.0000
11	11	20.	38.	0.0	6.0	20.	1.24	0.60	0.61	6.9	8.64E-04	0.0000	0.0000
12	12	22.	43.	0.0	6.0	20.	1.24	0.60	0.61	6.9	8.64E-04	0.0000	0.0000
13	13	24.	49.	0.0	6.0	20.	1.24	0.60	0.61	6.9	8.64E-04	0.0000	0.0000
14	14	26.	55.	0.0	6.0	20.	1.24	0.65	0.66	6.9	8.64E-04	0.0000	0.0000
15	15	28.	61.	0.0	6.0	20.	1.24	0.65	0.66	6.9	8.64E-04	0.0000	0.0000
16	16	42.	1.	0.0	4.1	20.	7.61	0.80	0.81	6.9	6.40E-03	0.0000	0.0000
17	17	43.	5.	0.0	4.1	20.	7.61	0.80	0.81	6.9	6.40E-03	0.0000	0.0000
18	18	44.	7.	0.0	4.1	20.	7.61	0.80	0.81	6.9	6.40E-03	0.0000	0.0000
19	19	45.	10.	0.0	4.1	20.	7.61	0.80	0.81	6.9	6.40E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggas hastighed m/s	Buoyancy flux (termisk lift) (koncentrisk) m ⁴ /s ³
1	5.9	0.2
2	5.9	0.2
3	6.9	0.2
4	6.9	0.2
5	6.9	0.2
6	6.9	0.2
7	1.0	0.0
8	5.4	0.2
9	5.4	0.2
10	2.9	0.1
11	4.7	0.1
12	4.7	0.1
13	4.7	0.1
14	4.0	0.1
15	4.0	0.1
16	16.2	0.9
17	16.2	0.9
18	16.2	0.9
19	16.2	0.9

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Udskrevet: 2019/08/09 kl. 13:50
 Dato: 2019/08/09

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 3

Side til advarsler.

Udskrevet: 2019/08/09 kl. 13:50
 Dato: 2019/08/09

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Retning (grader)	140	145	150	Afstand (m)
0	12	12	11	
10	11	11	11	
20	11	11	11	
30	11	11	10	
40	10	10	10	
50	11	11	10	
60	11	10	10	
70	12	11	11	
80	12	11	11	
90	12	12	12	
100	13	12	12	
110	13	13	12	
120	14	13	13	
130	15	14	13	
140	14	13	13	
150	13	12	12	
160	14	13	13	
170	13	13	12	
180	13	12	11	
190	12	12	11	
200	12	11	11	
210	11	11	10	
220	11	11	10	
230	11	10	10	
240	11	11	11	
250	11	11	11	
260	11	11	10	
270	12	12	11	
280	12	12	11	
290	13	12	12	
300	13	13	13	
310	14	13	13	
320	15	14	14	
330	14	14	13	
340	14	14	13	
350	13	13	12	

Maksimum= 15.02 i afstand 140 m og retning 320 grader i 198202 (yyyymm)

Udskrevet: 2019/08/09 kl. 13:50
 Dato: 2019/08/09

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 5

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

Middelværdier ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Retning (grader)	Afstand (m)		
	140	145	150
0	1	1	1
10	1	1	1
20	1	1	1
30	1	1	1
40	1	1	1
50	1	1	1
60	1	1	1
70	1	1	1
80	1	1	1
90	1	1	1
100	1	1	1
110	1	1	1
120	1	1	1
130	0	0	0
140	0	0	0
150	0	0	0
160	0	0	0
170	0	0	0
180	0	0	0
190	0	0	0
200	0	0	0
210	0	0	0
220	0	0	0
230	1	1	0
240	1	1	1
250	1	1	1
260	1	1	1
270	1	1	1
280	1	1	1
290	1	1	1
300	1	1	1
310	1	1	1
320	1	1	1
330	1	1	1
340	1	1	1
350	1	1	1

Maksimum= 1.15 i afstand 140 m og retning 80 grader.

Udskrevet: 2019/08/09 kl. 13:50
 Dato: 2019/08/09

OML-Multi PC-version 20170914/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 6

Benyttede filer.

Følgende inputfiler er benyttet i beregningerne:

Punktkilder C:\Users\hsl\AppData\Roaming\OML\Joachim Clausen 6.2.2019.kld
 Meteorologi..... C:\Program Files (x86)\OML-Multi\Aal74831ST.net
 Receptorer..... C:\Users\hsl\AppData\Roaming\OML\Joachim Clausen 6.2.2019.rct
 Beregningsopsætning..... C:\Users\hsl\AppData\Roaming\OML\Joachim Clausen 6.2.2019.opt

Følgende outputfil er benyttet:

Resultater C:\Users\hsl\AppData\Roaming\OML\Joachim Clausen 6.2.2019.log

Beregning:

Start kl. 13:48:12 (09-08-2019)
 Slut kl. 13:49:02 (09-08-2019)

Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Retsgrundlag

Sorø Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning¹¹. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i husdyrgodkendelsesloven¹². Endvidere har kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt¹³. Herved har Kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne¹⁴.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser og ændringer over en 8 årig periode¹⁵. Husdyrbruget har dog ikke udvidet inden for de seneste 8 år, idet miljøgodkendelsen til seneste udvidelse er fra maj 2008. Derfor skal kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak tage udgangspunkt i den miljøgodkendte drift fra 2008.

Beskyttet natur (naturbeskyttelses-, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet)

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår i en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser, også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug¹⁶.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse¹⁷.

Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter

¹¹ Jf. § 23 pkt. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹² Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

¹³ Jf. §§ 6, 7 og 10 i Bekendtgørelse nr. 926 af 27.06.2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

¹⁴ Jf. § 19 pkt. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁵ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁶ Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 211 af 28.02.2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

¹⁷ Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 211 af 28.02.2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 1.886 kg N/år i nudrift og 2.209 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 323 kg N/år.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Nærmeste Natura 2000 område er Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å (EF-habitatområde 137), der ligger omkring 6 km nord for driftsbygningerne.

Da driften af husdyrbruget ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

I nærheden af ejendommen er der ikke registreret naturtyper omfattet af kategori 2 f.eks. overdrev større end 2,5 ha eller højmose (Fig. 1).

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere overdrev og moser beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1). Det er kommunens vurdering, at der derudover ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha per år, men kan dog efter konkret vurdering tillade mere end 1 kg N/ha per år.

Naturpunkt 1:

Et overdrev på ca. 2,4 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Området består af kuperede arealer på hver side af Dambrovej, der funktionelt fungerer som ét overdrev. Arealet ligger i område udpeget som naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013 - 2024. Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,3 kg N/ha per år.

Ved udvidelsen tilføres 0,0 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I). Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Naturpunkt 2:

En mose på ca. 0,9 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor områder udpeget som naturområde eller økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013 - 2024. Tålegrænsen for mose ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,3 kg N/ha per år.

Ved udvidelsen tilføres 0,4 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I). Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Naturpunkt 3:

Store Enemærke skov, som kommunen vurderer til at være ammoniakfølsom jf. husdyrgodkendelseslovens kriterier herfor¹⁸. Området fremstår på historiske målebordsblade (både 1862-1899 og 1928-1945) som hovedsageligt løvskov. Skoven optræder ligeledes på Naturstyrelsen kortværk over arealer med lang skovkontinuitet (arealer der har været skov i minimum 200 år), der understøtter biodiversitet. Arealet ligger i et område, der er udpeget som både naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013-2024. Området er ikke fredet og der er p.t. ingen handleplaner for naturpleje. Tålegrænsen for skove ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,3 kg N/ha per år.

Ved udvidelsen tilføres 0,1 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I). Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Øvrige naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere søer og enge beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1).

Resultater en udvidelse af en produktion i en merbelastning på over 1 kg kvælstof til et naturområde, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, skal kommunen vurdere, om denne merbelastning vil føre til en ændring af naturområdets tilstand.

Naturpunkt 4:

En sø på mere end 100 m², der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det er kommunens vurdering, at det ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet.

Ved udvidelsen tilføres mellem 0,8 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I). Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille.

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stald og lager ligger indenfor den tilladte merdeposition for de berørte arealer (naturpunkt 1-4, Tabel I).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskædige og ødelæggelse.

¹⁸ Jf. Bekendtgørelse nr. 211 af 28.02.2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 3, A, nr. 3.

Screening

Sorø Kommune har ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Flere arter af Flagermus findes udbredte i det meste af kommunen, ofte tilknyttet gammel skov (kategori 3 natur). Arterne vurderes dog generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Eremit *Osmoderma eramita* findes i Natura 2000 området nr. 160, Nordlige del af Sorø Sønder-skov (EF-habitatområde nr. 141), hvor den er det væsentligste udpegningsgrundlag. Arten er knyttet til gamle løvtræer med smuldfyldte hulheder, typisk i gammel skov (kategori 3 natur). Arten vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Hasselmus *Muscardinus avellanarius* findes i dele af kommunens sydvestlige hjørne, hvor den især er knyttet til tæt skov under 10 m højde med stor artsdiversitet af træer og buske og mange brombærbuske, tjørne- og rønnebærtræer. Arten vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Odder *Lutra lutra* forekommer i kommunen i en tynd bestand tilknyttet Åmose Å systemet, hvor den indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 156, Store Åmose, Skarre Sø og Bregninge Å (EF-habitatområde H137). Arten lever overvejende i beskyttede vandløb og tilknyttede moser, søer, skov mv. Den vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løvfrø *Hyla arborea*, Stor vandsalamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Strandtudse *Bufo calamita* forekommer i grusgravsområder omkring Lyng Huse/ Stokkehuse/ Bromme. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padde eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padde og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

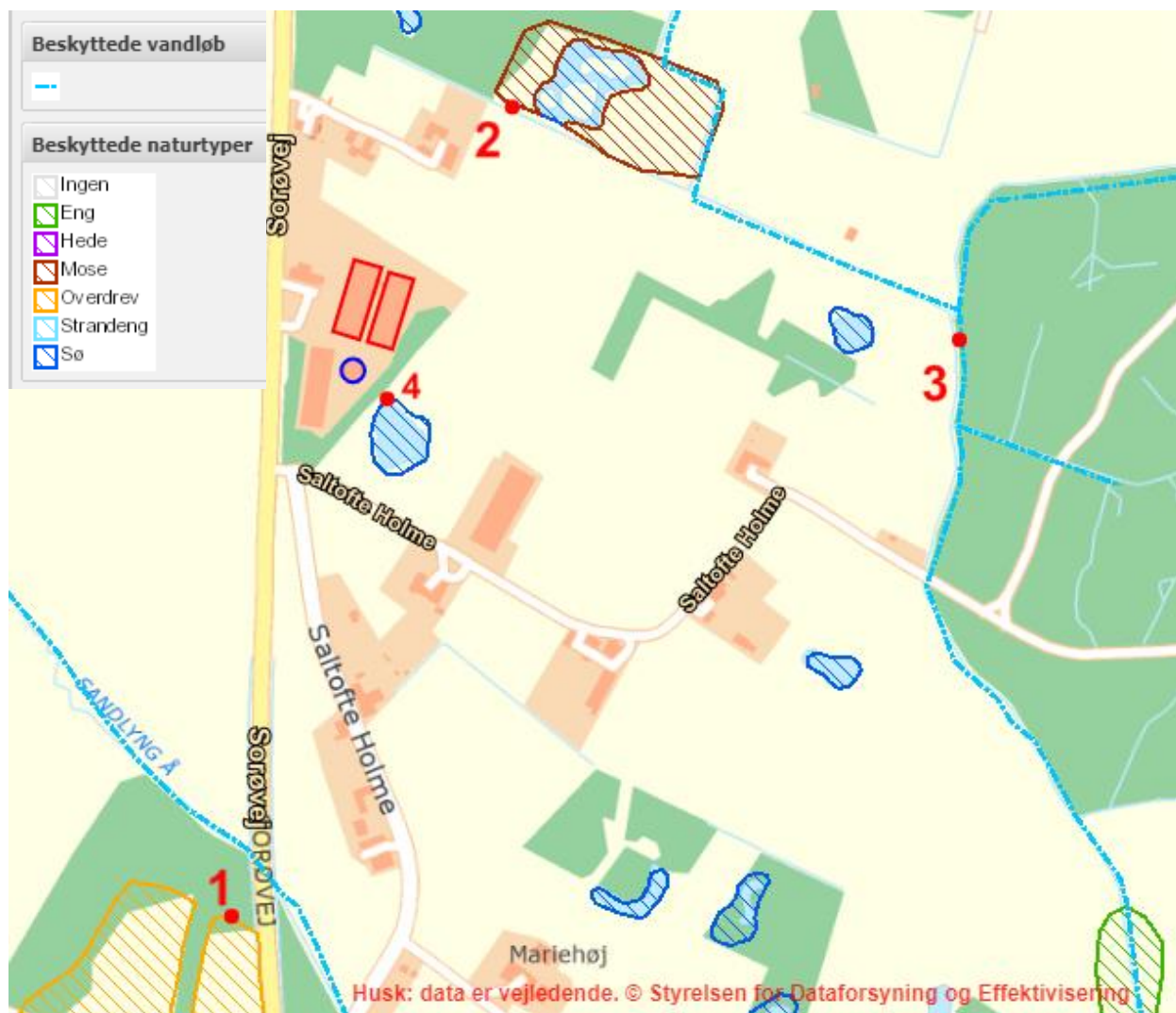
Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter.

Naturpunkt	1	2	3	4
Naturtype	Overdrev	Mose	Skov	Sø
Natur-kategori	3	3	3	-
Vurderingsmetode*	C	C	C	C
Tålegrænse (kg N/ha per år)	10 - 20	15 - 25	10 - 20	-
Baggrundsbelastning (2014) (kg N/ha per år)	12,3	12,3	12,3	12,3
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,0	0,4	0,1	0,8
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	(1,0)	(1,0)	(1,0)	(1,0)
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,2	2,7	0,7	5,9
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	-	-	-	-
Afstand fra stald og lager til naturpunkt [^] (m)	442	193	445	30-60-90
Planstatus	Naturområde Økologisk- forbindelse	-	Naturområde Økologisk- forbindelse	

*Vurderingen er foretaget ud fra metode C) naturvurdering kontor (på basis af luftfotos, topografi, tidligere besigtigelser, planstatus mv.). [^]Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald/lager til naturpunktet.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-4 (rød prik).

Bilag 6. Oversigt over vilkår

I oversigten er medtaget de vilkår, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover. I godkendelsen af 15. maj 2008 og Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 24. oktober 2012 fremgår flere vilkår, der ikke er medtaget herunder. Det er enten, fordi de er erstattet af generelle regler i bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelse, eller bortfaldet som følge af dette tillæg eller ændring i lovgivningen¹⁹.

Husk, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller tillægget.

Generelle vilkår

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgning og vedlagte miljøtekniske redegørelse. (*vilkår 1 miljøgodkendelse 15.05.08*)

Årsproduktionen

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor (*vilkår 3.1.1. dette tillæg*):

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt/aldersgrænser	Antal Årsdyr	Antal stipladser	DE
Årssøer, farestald, Kassestier, delvist spaltegulv	2		200	60	13,67
Årssøer, løbe- drægtighedsstald, Løsgående, delvist spaltegulv	2		200	140	31,90
Smågrise Toklimastald, delvist spaltegulv	2	7,3 – 31	7.000	1.080	32,16
Slagtesvin, Delvis spaltegulv 50 – 75 % fast gulv	1	31 - 114	4.700	1.175	136,02
Dyreenheder i alt					213,75

Fodring

Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse. (*vilkår 3.2.1. dette tillæg*)

Den totale mængde fosfor (P) ab dyr pr. år beregnet som Kg P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end **3.117 kg P** pr. år. (*vilkår 3.2.2. dette tillæg*)

Ventilation

Ventilatorer skal renholdes og rengøres efter behov, dog mindst en gang årligt. Dato for hvornår ventilatorer er rengjort skal fremgå af egenkontroljournalen. (*vilkår 6 miljøgodkendelse 15.05.08*)

Gyllekøling

Gyllekanalerne i den nye slagtesvinestald (delvist fast gulv 50-75 %), i alt 400 m², skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 35.741 KWh. (*vilkår 7 Natur- og Miljøklagenævnet 24.10.12*)

¹⁹ Lov nr. 204 af 28.02.2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedeække og forskellige andre love.

Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh. (*vilkår 8 Natur- og Miljøklagenævnet 24.10.12*)

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. (*vilkår 9 Natur- og Miljøklagenævnet 24.10.12*)

Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift. (*vilkår 4.3.1. dette tillæg*)

Lugt

Al luft fra slagtesvinestalden skal føres ud gennem fire afkast. Disse afkast må maksimalt placeres 15 meter fra den sydlige gavl på bygningen. (*vilkår 5.1.1. dette tillæg*)

Tilsynsmyndigheden kan for perioder bestemme at tidspunkter for udslusning af gylle fra alle staldanlæggene på ejendommen skal registreres i egenkontrollen. (*vilkår 5.1.2. dette tillæg*)

Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel af gylle på lørdage samt søn- og helligdage. (*vilkår 12 miljøgodkendelse 15.05.08*)

Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der er væsentligt større end forventet ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal iværksættes foranstaltninger til begrænsning af generne. (*vilkår 14 miljøgodkendelse 15.05.08*)

Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således lugtgener begrænses mest muligt. Ligeledes skal der tilstræbes en god staldhygiejne herunder sikres at stier og båse holdes rene og tørre." (*vilkår 14.1 Natur- og Miljøklagenævnet 24.10.12*).

Transport

Transport af dyr til og fra ejendommen, samt levering af foder skal ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 08-18. Dog må i gennemsnit 1 transport om ugen foregå i tidsrummet mandag til fredag kl. 05-08. (*vilkår 16 miljøgodkendelse 15.05.08*)

Uheld og risici

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende til Sorø Kommune, Fagcenter Teknik, Miljø og Drift 5787 6000. (*vilkår 17 miljøgodkendelse 15.05.08*)

Virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan som skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 2 måneder efter meddelelse af denne godkendelse. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde: Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm. En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal gennemgås og evt. revideres mindst 1 gang årligt. (*vilkår 18 miljøgodkendelse 15.05.08*)

Støjkilder

Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: *(vilkår 19 miljøgodkendelse 15.05.08)*

Mandag –fredag Kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage Kl. 18-22 (1 time)	Alle dage Kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-7
Lørdag Kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag Kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag Kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. (Midlingstiden angiver hvor mange timer der indgår i gennemsnitsberegningen i forbindelse med en støjmåling).

Tilsynsmyndigheden kan maksimalt 1 gang årligt kræve dokumentation for at støjvilkår overholdes. Støjmålingen, skal udføres af et akkrediteret firma eller en certificeret person. Støjmålingen skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som aftales med tilsynsmyndigheden. *(vilkår 20 miljøgodkendelse 15.05.08)*

Skadedyr

Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium. *(vilkår 21 miljøgodkendelse 15.05.08)*

Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. *(vilkår 22 miljøgodkendelse 15.05.08)*

Lys

Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke give anledning til væsentlige gener for naboer og trafikken på nærliggende vej. Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lysgener, der vurderes at være væsentlige større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger. *(vilkår 23 miljøgodkendelse 15.05.08)*

Støv

Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støvgener, der er væsentligt større end forventet ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal iværksættes foranstaltninger til begrænsning af generne. *(vilkår 24 miljøgodkendelse 15.05.08)*

Øvrige produktionsforhold

Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. *(vilkår 3.3.2. dette tillæg)*

Vandinstallationerne til landbrugsproduktionen skal indrettes efter anvisningerne i DS/EN1717 om tilbagestrømningssikring, jævnfør – Rørcenteranvisning015. Tilbagestrømningssikringen skal efterses af en særlig sagkyndig med højst 12 måneders interval. *(vilkår 3.3.1. dette tillæg)*

Olie

Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. *(vilkår 26 miljøgodkendelse 15.05.08)*

Affald

Medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. *(vilkår 28 miljøgodkendelse 15.05.08)*

Døde dyr skal afhentes af en autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr må ikke henligge mere end 8 dage på ejendommen. Frem til afhentning, skal de døde dyr opbevares i lukket kasse, container eller under kadaverdække således, at det sikres, at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold, herunder adgang for omstrejfende dyr. *(vilkår 29 miljøgodkendelse 15.05.08)*

Egenkontrol

Kommunen kan kræve dokumentation for, at et vilkårligt vilkår i godkendelsen er overholdt. Dette kan enten ske ved indsendelse af dokumentation til kommunen eller ved tilsyn. *(vilkår 37 miljøgodkendelse 15.05.08)*

Ansøger skal føre logbog over egenkontrol, denne skal som minimum indeholde oplysning om:

- Dato for rengøring, servicering og udskiftning af staldmekanik. *(vilkår 38 miljøgodkendelse 15.05.08)*
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises. *(vilkår 7.1.1. dette tillæg)*
- Når Kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. ajourførte foderplaner og indlægssedler fra indkøbt foder samt afregninger fra slagteri eller lignende. *(vilkår 7.1.1. dette tillæg)*
- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen og sikkerhedsanordningen, samt kontrol af kølekredsens ydelse.

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed over 14 dage.

Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende. *(vilkår 10 Natur- og Miljøklagenævnet 24.10.12)*

- Til dokumentation for eftersyn af tilbageløbssikringen skal der føres logbog. *(vilkår 7.1.1.dette tillæg)*
- Tidspunkt og dato for udslusning af gylle fra alle staldanlæg på ejendommen, på forlangende fra tilsynsmyndigheden. *(vilkår 7.1.1.dette tillæg)*

Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg. *(vilkår 7.1.1. dette tillæg)*

De nævnte registreringer skal opbevares i mindst 5 år. Tilsynsmyndigheden skal ved tilsyn have adgang til al den nævnte dokumentation, og tilsynsmyndigheden skal efter anmodning have tilsendt kopi af dokumentationen. *(vilkår 7.1.1. dette tillæg)*